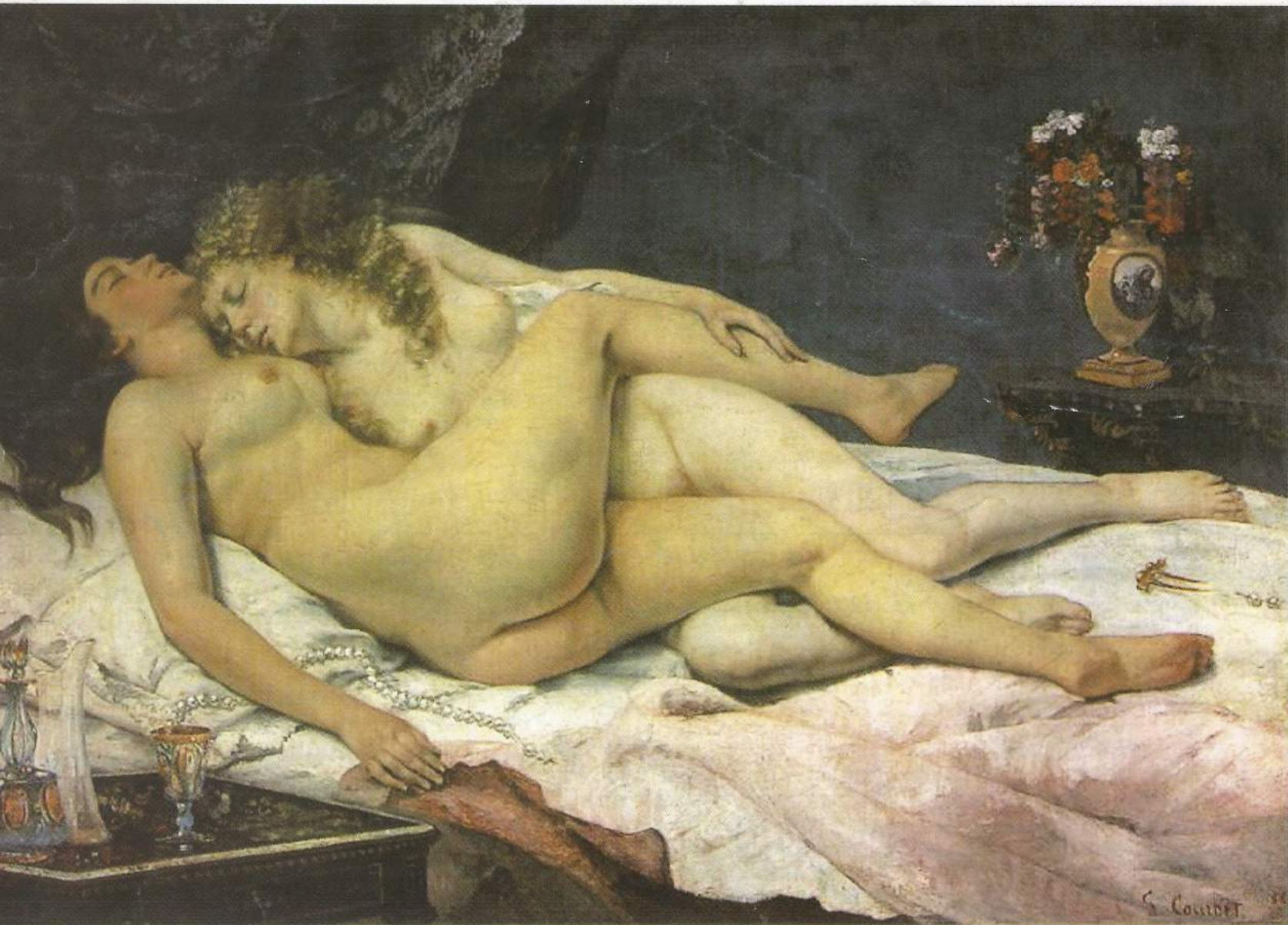

פנדורה

עיתון לסבי

ניליון מס' 2 | יוני 2003

גאות בשרים

על הגאווה שבתאוה - לאוכל, לנשים, לסקס; ועל הגאווה להיות בדיוק כפי שאנחנו

אור מרוני-פנר מתנאה בהישגי הקהילה, דנה ג' פלג מעודדת קבלה עצמית, איילת לסוביץ' מתאוה לבשר, ודווקא בשבועות: אביגיל שפרבר על מסורת חלבית ועל סיפור אהבתן של נעמי ורות המואביה, עינב זילבר עוקפת אפליה משפטית בהסכמי 'רושה', סרנסג'נדרית בשם נועם חושפת את הגאווה הפרטית שלה, גלי סאן משוחחת עם יהודית אברון, מנהלת בית ספר לסביית שייש לה בהחלט במה להתנאות ועוד: אימא סדרתית, לקראת הורות, מוסיקה, Latebloomers, סיפור קצר, וכמוכן - אירועי חודש הגאווה ברחבי הארץ

דבר ראשון לילך גליל

על גאוה - בלי דעות קדומות

הגיליון השני של פנדורה הוא חגיגי במיוחד, כי הרי החודש חג הוא לנו. תוכלו למצוא הפעם בפנדורה התייחסויות שונות אל המושג "גאוה". אור מרוני-פנר מתבוננת בגאוה על הקהילה שלנו; דנה ג. פלג הלכה לסרט גאה והייתה באופרה אחרת; גלי סאן שוחחה ארוכות עם יהודית אברון, מנהלת בית ספר לסבית, שיש לה בהחלט במה להתגאות; עינב זילבר חקרה ומצאה כי יש מה לעשות נגד מציאות משפטית שמפלה אותנו לרעה; מאיה בולצמן גאה ב"Lesbian Latebloomers"; ונועם - טרנסג'דרית מקסימה ואבא-בת לשני ילדים - מספרת על הגאוה הפרטית שלה; ניצן כוכבא מקדישה רגע לזכרה של נינה סימון ומספרת על גאוה מסוג אחר; איילת לטוביץ' מנסה לשכנע אותנו להיות גאות בתאוה לבשר, לא להתבייש ו"להרביץ" אותה בסטייקים עסיסיים, וכן, דווקא בשבועות; ואביגיל שפרבר מתייחסת לחג הזה מזווית קצת אחרת, חלבית משהו, וגם קוראת במגילת רות, חוזרת למקורות, ומזכירה לנו שחג השבועות הוא גם חג מתן תורה. והנה, גם בחג הגאוה שלנו אפשר לראות כיום איך "תורתנו" נשמעת ברבים, מקובלת יותר או פחות על הציבור, אבל נשמעת - וברמה. אבל אם תציצו בטור של מלי כספי ("דעה אחרת") בעמוד זה, אולי תבינו על מה אני באמת כועסת. אני רוצה בחג הגאוה הזה לנשוף בבוז על התרבות הפטריאכלית המערבית שלנו, שבמשך דורות אמרה לנו, הנשים, איך להיראות, מה ללבוש ואיך להתנהג כנשים. אני רוצה לומר בחג הזה: תנו כבוד לגאוות הנשים. ולא משום ששמן זה בהכרח יפה (על טעם וריח - אתן יודעות...), אלא כריאקציה לאובססיה של חיטוב הגוף, הדיאטות ותרבות הרזון האינדיבידואלית, שגבתה קורבנות בגוף ובנפש ופגעה בנשים כה רבות מאתנו, ברמה זו או אחרת. ואם שואלים על מה יש לנו להתגאות, התשובה היא: על כל זה ועל יותר מזה. על כל מה שהשגנו כלסביות ועל כל מה שהשגנו עד היום כנשים. נכון, הדרך שלפנינו עדיין ארוכה, יש עוד על מה למחות ועל מה להיאבק, אבל היום, יום חג הוא לנו וזה הזמן להתגאות על ההישגים הרבים שבידנו. ביום החג הזה לא נותר לי אלא לאחל שאירועי הגאוה יבטאו את החגיגה הפרטית של כל אחד ואחת מאתנו בכל יום ויום: לחגוג את מי שאנחנו, בדיק כפי שאנחנו, באהבה עצמית ובקבלה גדולה. ושהדיכוי - על כל צורותיו - יהפוך כבר להיסטוריה כאובה. אמן.

דעה אחרת מלי כספי

אני שמנה. לא מאלה שלובשות מידה 38, שעולות שלושה קילו ומייללות שהן שמנות. לא, אני שמנה ממש. מידה 48. נו טוב, מידה 50. אני שמנה מקצועית. כבר שנים שאני שמנה. וגם כשאני כבר מרזה, אני נשארת שמנה.

אני שמנה ואני כועסת. אני כועסת על כל מי שמסתכלת עליי והדבר הראשון שהיא רואה זה שאני שמנה. אני כועסת על הרופא, שכדי לפתור את בעיית הדימומים שהייתה לי אחת לשבועיים (זו הייתה אחלה דיאטה!) נתן לי גלולות שבגללן השמנתי כמו בלוץ. היום אני כבר לא לוקחת גלולות, אבל נשארת שמנה. אני כועסת על המוכרות הרזות בחנויות בגדים, שכועסות עליי שנכנסתי פנימה, שלא אחשוב לרגע שיש שם בגדים בשבילי, אישה שמנה. אני כועסת על כך שאין שם בגדים בשבילי, ושאינן אף בגד שמראים בפרסומת שמתאים לי. זה עולם שלם שאין לי בו מקום, בגלל שאני שמנה.

אני כועסת על כל האנשים הטובים. פעם, בכניסה לתא מדידה, אישה אחת נגעה בכתפי ואמרה לי: 'כמה חבל, יכולת להיות כל כך יפה'. היא חשבה שהיא עוזרת לי, אבל היא פגעה בי נורא. אני כועסת על האישה במסעדה, שהגיש לי מנה קטנה יותר, כי אני אישה ואני שמנה.

אני כועסת על הסרטים שבהם הגיבורים הראשיים הם איש או אישה רזה, והדמות השמנה היא מוזנחת, נלעגת וטיפשה. אני כועסת על כל הגברים האלה, שנשים רזות הן הפרס שלהם, וגם על כל הנשים האלה, שגברים עם כוח הם הפרס שלהן. הגברים האלה יכולים להיות שמנים, אבל אני לא. לי לא תהיה אישה רזה ואני אף פעם לא אהיה הפרס שלה.

אני כועסת על הפסיכולוגית שאמרה לי: 'את חייבת להודות שאת לסבית כי את שמנה, כי את מאמינה שאף גבר לא ירצה אותך'. אז לא, יקירתי, אני לא לסבית כי אני שמנה, אבל אני כן לסבית ואני כן שמנה. ואני גם לא חייבת להקשיב לשטויות שלך.

אני כועסת על תעשייה שלמה שמפתה אותי מינקות לאכול עוד ועוד מוצרי מזון משמנים וממכרים, ולצרוך עוד ועוד אביזרים ורעיונות שיעוותו את גופי, כמו לנעול נעלי עקב, או להוריד שערות, ובעיקר לרזות, לרזות ולרזות. אני כועסת על העולם, אני כועסת על ההורים שלי, שנתנו לי לגדול ככה שמנה. ואני בעיקר כועסת על עצמי. אוי, כמה שאני כועסת על עצמי. אין פעם שאני מסתכלת על עצמי במראה ולא רוצה להיות רזה.

והקטע הוא, שגם אישה מידה 38 מרגישה כמוני לפעמים

פנדורה

גיליון מס' 2 | יוני 2003
עיתון לסבי

בשער: "השינה". גוסטב קורבה

פנדורה - עיתון לסבי
גיליון מס' 2
יוני 2003

המו"ל: קל"ף - קהילה לסבית פמיניסטית
CLAF - Community of Feminist Lesbians
P.O. BOX 22997 Tel Aviv, 61228 Israel
Tel: +972-3-7398816 Fax: +972-3-7399077

קלאפ

مجموعة المثليات النسوية

עורכת: לילך גליל

מעצבת גרפית: יעל בן ארי

חברות מערכת: נילי יקיר, עינב זילבר,

דנה ג. פלג, אור מרוני-פנר, ניצן כוכבא

כתובת המערכת: בית קל"ף, שד' יד לבנים 22,

מקלט ציבורי 842 ת"א, טלפון: 03-7398816

דוא"ל: claf@gay.org.il

למודעות: 03-5669744

לתגובות, הערות והארות:

ת.ד. 22997 ת"א 61228,

או באימייל: pandora2003@walla.co.il

מנוי ל"פנדורה" וקבלת העיתון בדואר

במעטפה דיסקרטית, נא לפנות לקל"ף,

טל: 03-7398816 ת.ד. 22997 ת"א 61228,

או באימייל: claf@gay.org.il

ארגונים תורמים: US/Israel Women To Women;
ברברה דובקין - Barbara Dobkin

קרן הדסה - ניו יורק, The Hadassah Foundation;
הקרן החדשה לישראל - The New Israel Fund

עיריית ת"א יפו

הפקת העיתון והוצאתו לאור מתאפשרת
הודות לתרומה מיוחדת

אירועי חודש הגאווה

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
1 20:00 אלינור ושיירל מסיבת נשים ב-Move	2	3	4 20:30 קבוצת הצעירות טעיה: 054-420127	5 23:30 Women-party מסיבה לבנות, מזל תאומים קומילונים, סלמה 117 ת"א	6	7
8 20:30 קבוצת קריאה פמיניסטית רד: 03-7440693 סלון מול - מנטפור 30 ת"א 20:00 אלינור ושיירל מסיבת נשים ב-Move	9	10	11 20:30 קבוצת הצעירות טעיה: 054-420127	12 אגודה ת"א: סרט נשים - Stolen Moments	13 אהבה ללא גבולות! 2003-פעד הגאווה בחוגים 12:00-התכנסות בביכר 1904 13:00-המצעד: ככר ספרא, רחוב יפן שלמה המלך, ארחון העצמאות 14:00-ההפנינג בגן העצמאות קליפ צעדת בלגן סוגל	14
15 20:00 אלינור ושיירל מסיבת נשים ב-Move	16 20:30 קבוצת חברתית לחמיכה והעצמה אישית. נילא+ 25 שירה: 052-243604	17	18 20:30 קבוצת הצעירות טעיה: 054-420127	19 20:30 סרט: "שבת חלי" - שי דבר כה"ר ר' מרדכי עמי 11 20:30 פגוש חזירי בווינט נרנברג, הפוש טענת רכזו ונקט בניג וכיכוס, חכצלת 051-258568, סירב 051-240718 בידו היחיד בל, בנימין ת"א	20	21 19:00 לראשונה - פסטיבל סרטים קצרים לסביים 19-17 קומפורט 11 יפן, רזני: 068-530036
22 20:00 אלינור ושיירל מסיבת נשים ב-Move	23	24	25 20:30 קבוצת הצעירות טעיה: 054-420127	26 20:30 פגוש חזירי בווינט נרנברג, הפוש טענת רכזו ונקט בניג וכיכוס, חכצלת 051-258568, סירב 051-240718 בידו היחיד בל, בנימין ת"א	27 מצעד הגאווה תל אביב	28 20:00 האגודה: ערב הצדעה להיסטוריה הלסבית בישראל, בית אשכולות פיס, ת"א
29 20:00 אלינור ושיירל מסיבת נשים ב-Move	30 20:30 קבוצת חברתית לחמיכה והעצמה אישית. נילא+ 25 שירה: 052-243604					

בית קליפ: שד' יד לבנים 22 ת"א, מקלט ציבורי 842, טלפון: 03-7398816 http://www.gay.org.il/claf claf@gay.org.il

התכנית הקלקלית

שתי מילים על התכנית הכלכלית: היא מחורבנת. הדבר היחיד שיעזור טוב, קצת יותר משתי מילים: היא מחורבנת, היא פוגעת בחלשים, ולא, היא לא באמת תעזור. בעוד חצי שנה שוב נשמע על קיצוצים, ושוב בשכבות החלשות. שוב תהיה שביטה שתעלה למשק בדיוק את מה שמנסים לקצץ, ושוב, כמו תמיד, יקצצו לא לעובדים שמוגנים על ידי ההסתדרות, אלא לגמלאים, לאמהות החד-הוריות, לחולים בבתי החולים, ולכל מי שמקסימום יכולים להקים אוהל מחאה. אבל המחאה רפה ולא נשמעת.

הדבר היחיד שיעזור להעמיד את המדינה הזו על הרגליים מחדש הם משקיעים מבחוץ, ואלה יבואו רק אם יהיה כאן שלום. אז אולי כדאי שמי שעשו הכל כדי להפוך את הסכמי אוסלו למילה גסה, יזיזו את עצמם, וישתדלו להפוך את הרשות הפלסטינית ואת העומדים בראשה לקצת יותר רלוונטיים. זה קשה, יש הרבה אמוציות שמעורבות, אבל רק שלום ייצב את הכלכלה שלנו.

רגע של סקס

וואו, זה היה נפלא, יקירת.

בואו נדבר

אור מרזני-פנר

גאווה בלב

גאווה - על מה? על כך שעד היום עשינו דרך נפלאה, על כך שהומואים ולסביות נתפסים היום כחלק אינטגרלי מהחברה, על כך שגם אם נשאר מאבקם ועדיין לא הם הדיכו, אין לי ספק שבעוד עשור נוכל להצביע על הישגים רבים נוספים

כבר ימים אני מנסה לכתוב את הטור שלי. מתיישבת מול המקלדת, פוקקת אצבעות, וכלום לא יוצא. אני מחפשת את המילים, בודקת, אולי אמצא את המזוה "גוגי". קוראת את כותרות החדשות בחיפוש אחר משהו שירגיז מספיק ושיהיה שווה את המילה הכתובה: "בקרוב שגריר הומוסקסואל ראשון בארץ", או "ארה"ב: הדמוקרטים מחזרים אחר הקהילה", או "מארגני האירוויזיון: לאן נעלם ליאור נרקיס?". אני קוראת ומרגישה פתאום כל כך נורמלית כקהילה. אני מחפשת את הכתבות שמדברות על דיכו, מלחמות, הפגנות - ואין. חדשות נורמליות לחלוטין של קהילה שמצאה את מקומה בחברה הישראלית.

רק לפני כל כך מעט שנים נלחמנו כדי שיכירו בזכותנו לחיות בזוגיות, עד לפני כמה שנים, ואפילו בתל אביב, זוג נשים מחובקות ספג מבטים משתאים, לעתים כועסים. אני זוכרת את עצמי כמעט הולכת מכות עם הומופוב שלא אהב את העובדה שהזרוע שלי מונחת סביב כתפיה של ידידה באוטובוס... כל כך מעט זמן עבר, ופתאום ההומואים והלסביות נתפסים ככוח אלקטורלי, כקהילה משפיעה, כחלק אינטגרלי מהחברה. לא עוד מוקצים, לא עוד מפחידים, אפילו ממלכתיים, הנשיא פוגש אותנו, ראש הממשלה מטריח את עצמו, קהילה שהיא חלק מהחברה הישראלית. כשהפקתי את מצעד הגאווה הראשון בשנת '98, הלב פרפר. כמה יבוא, איך יגיבו כלפינו ברחובות. היום, במצעדי הגאווה רק חמש שנים אחרי, מספר הסטרייטים שצועדים אתנו מתוך הזדהות גדול כמעט כמספר חברי/ות הקהילה. הגאווה נחגגת בערים נוספות על העיר תל אביב, והפוליטיקאים רבים על זכות הדיבור במצעדים.

אל תטעו, אני לא אומרת שהכל ורוד, שלא נשארו מאבקים, שאין דיכו. יש לנו עוד לא מעט מלחמות להילחם כדי שח"כ הומו הבא יבחן על פי מעשיו בלבד וללא התייחסות מיוחדת למיניותו. אנחנו עוד צריכים להילחם על הכרה בזוגיות שלנו מצד מס הכנסה, הבנקים למשכנתאות, בית המשפט לענייני משפחה, ובעיקר להילחם על חקיקה שתכיר בזוגיות שלנו כמו בזוגיות הסטרייטית של אנשים נשואים, על כל הזכויות והחובות שנובעות מכך. זה עוד ייקח זמן, אבל עשינו דרך נפלאה עד היום, מלאה בהישגים, ואין לי ספק שבעוד עשור נוכל להצביע על הישגים רבים, חדשים וטובים. חג גאווה שמח לכולנו.

עו"ד עירא הדר מומחית לזכויות הומואים ולסביות

יעוץ וסיוע משפטי לחברי/ות הקהילה בכל תחומי החיים, לרבות זוגיות, משפחה, הורות וזכויות אחרות

- הסכמים לחיים משותפים בין בני/בנות זוג
- הסכמים להורות משותפת
- אפוסטרופסות לאמהות/אבות לא ביולוגיות/ים
- כלים משפטיים להורה היחיד/ה
- צוואות וירושות
- יפוי כח הדדיים
- חוזים בעניינים שונים
- מכירת/רכישת דירות

טלפון: 03-5280247
irna23@netvision.net.il

אבי (מריאן סלדס) ואדית (ונסה דרגרייב) חיו ביחד באהבה גדולה במשך שנים ארוכות. יום אחד נפלה אבי מסולם, נחבלה והובהלה לבית החולים, שם נפטרה. מי מאתנו לא בכתה בקטע שבו לא הרשו לאדית אפילו להיפרד מאהובתה בבית החולים. אבל אדית עדיין לא ידעה מה מצפה לה. הבית שבו גרו בנות הזוג היה רשום על שמה של אבי בלבד, ובני משפחתה חסרי הרגישות של אבי כלל לא הבינו שלמעשה זהו ביתה של אדית. בראשית

זאת בתקופה קשה של התמודדות עם האובדן. המצב הזה היה נחסך ממנו אילו בני היה משאיר אחריו צוואה מסודרת.

"כאשר לבנות הזוג יש ילדים, המצב מסתבך עוד יותר", מוסיפה עו"ד עירא הדר. "החוק היום אינו מכיר בהורות של לסבית לילדים שילדה בת זוגה, ולכן הילדים אינם יורשים את האם הלא ביולוגית. בנוסף לאובדן הנורא

אִי שָׂה רִירוּשָׂה

עיב זלבר

של אחת מהאמהות, הילדים עלולים להיקלע למצוקה כלכלית ואף להילקח מאמם הלא ביולוגית.

מזה מספר שנים מתנהל מאבק משפטי על זכותה של אם הלא ביולוגית לאמץ באופן חוקי את הילדים שילדה בת זוגה. עו"ד הדר מציינת, כי "אם המאבק יצליח ויכירו בהורות המשותפת של זוג לסביות, יוסר החשש שהילדים יילקחו מביטם, והם אף ייחשבו כיורשים על פי דין של שתי האמהות, ויקבלו את חלקם בירושה גם בהיעדר צוואה. אך עד שישתנה המצב הקיים, חשוב מאוד להבטיח את גורל הילדים באמצעות צוואה מתאימה."

על פי דבריה של עו"ד טרסר, בצוואה יש לפרט את כל הנכסים ולציין מה

"יכולים להתקיים מצבים אבסורדיים, כמו הורים שהתנכרו לבתם כל חייה ולאחר מותה ירשו את כל רכושן, בעוד לבת זוגה לא ישאר דבר"

ייעשה בכל נכס ונכס. מותר להוריש כל רכוש שהוא לכל אדם, לארגון ולעמותה (כמו קל"ף, למשל), ואפילו לחתולה או לכלבה האהובה. לגבי קופות גמל וביטוחי חיים לא די בצוואה, אלא יש להודיע לקופה ולמבטח על שינוי מוטבים או על קיומה של צוואה, כדי שאלו ישנו את הרשום אצלם. "חשוב מאוד להקפיד שמי שמוזכרת בצוואה כיורשת לא תהיה מעורבת בהכנת הצוואה", היא מדגישה, ואף ממליצה לכל אחד ואחת להכין צוואה, ולא רק לאמהות ובנות זוג. "הדבר חשוב גם לאישה שחיה לבדה, ואפשר להכין צוואה לטובת בת זוג עתידית, מבלי לנקוב בשמה, וגם לטובת ילדים לא ביולוגיים עתידיים. אפשר גם לציין תנאים, כמו למשל, אם אגור עם מישהי למעלה משנה אז היא תירש כך וכך, ואפשריים גם תנאים נוספים. בכדי לקבל את הירושה, המוטבת תצטרך להוכיח

שעמדה בתנאים שנתכנו בצוואה. אם התנאים הללו משתנים, אפשר לשנות את הצוואה, והצוואה המאוחרת מבטלת את הצוואה הקודמת."

מומלץ לפנות לעורכת דין להכנת צוואה, כדי שזו תנסח אותה באופן שיהיה קשה לתקוף, במיוחד כאשר מדובר במקרים מורכבים, כמו ילדים לא ביולוגיים, משפחה מתנכרת, או בעיות צפויות אחרות. "כתיבת צוואה היא דוגמה ליכולתה של כל אחת מאתנו לעקוף בעצמה מציאות משפטית מפלה ולהגן על זכויותיה ועל זכויותיהם של היקרים והיקרות לה", אומרת עו"ד עירא הדר. "לשמחתך, בשנים האחרונות עלתה מאוד המודעות בקהילה לכוח שלנו לקחת שליטה על חיינו ולהבטיח את זכויותנו גם ללא הכרה של החוק והממסד. יותר ויותר נשים בקהילה עורכות צוואות, הסכמים לחיים משותפים ויפויי כוח הדדיים, שמעניקים להן, לבנות זוגן ולילדיהן שקט נפשי וביטחון."

שנות השישים בארצות הברית לא העלתה אדית בדעתה לספר לבני המשפחה על חייהן המשותפים כדי לנסות ולעמוד על זכויותיה ("אם הקירות יכלו לדבר — 2").

לרובנו קשה לעסוק בירושה ובהכנת צוואה, אולי מחשש שהעיסוק בנושא יקרבת את המוות עצמו. לעתים גם קשה לנו להתבונן על חיינו ולקבל החלטות הקשורות ביחסינו עם הקרובים לנו, בהווה ובעתיד. אולם, עניינים כאלה כדאי להסדיר, ובמיוחד לנו, בני זוג מאותו המין.

"המונח 'ירושה' מתייחס לכל הנכסים המוחשיים, כגון בית, רכב, חשבון בנק (וגם חובות כספיים), חפצים אישיים, ולכל הנכסים הלא מוחשיים, כגון זכויות יוצרים", מסבירה עו"ד איילת טרסר, המתמחה בענייני ירושה ומקרקעין. "החוק קובע שבמותו של אדם, כל רכושו עובר ליורשיו, והם אלו שנקבעו בצוואה. אם אין צוואה, אז לפי חוק הירושה היורשים הם בראש ובראשונה בני המשפחה — בן זוגו של הנפטר, ילדיו, הוריו, אחיו וקרובי משפחה אחרים. בן הזוג מקבל את המכונת והמיטלטלין (החפצים האישיים), והשאר מתחלק בין בן הזוג, הילדים, ההורים והאחים, לפי סדר עדיפות שנקבע בחוק."

מרבית מיוחסת בחוק לגבי סטטוס של נישואין, או כפי שכתוב במפורש: "איש ואישה שמנהלים משק בית משותף". למרות שהחוק כן מכיר בזכויות ירושה של ידועים בציבור, הסטטוס הזה עדיין בעייתי. "לאחרונה נדון בבית המשפט מקרה של הומוסקסואל שאיבד את בן זוגו לאחר 40 שנות חיים משותפים, וביקש שיכירו בו כידוע בציבור של בן זוגו על מנת שיוכל ליהנות מירושתו", מספרת עו"ד עירא הדר, המתמחה בזכויות הלסביות וההומואים והמשמשת כיועצת המשפטית של קל"ף. "פסק הדין טרם ניתן, אך נראה שדרושה פתיחות רבה במיוחד של בית המשפט כדי שיסכים להכליל גם בני זוג מאותו המין להגדרת הידועים בציבור שבחוק הירושה."

מומלץ לכל אחת

אובדן של אישה אהובה הוא תמיד קשה. קשה עוד יותר כאשר ההיבטים החוקיים של הקשר הזוגי אינם מוסדרים כראוי, או כאשר הנפטרת לא הותירה אחריה צוואה המתייחסת לבת זוגה או לילדיה הלא ביולוגיים. "לסביות במיוחד צריכות להסדיר את ענייני הירושה בעצמן, כלומר, להכין צוואה", מציינת עו"ד איילת טרסר. "יכולים להתקיים מצבים אבסורדיים, כמו הורים שהתנכרו לבתם כל חייה ולאחר מותה ירשו את כל רכושן, בעוד לבת זוגה לא ישאר דבר."

על החשיבות של הכנת צוואה רשמית ניתן ללמוד מסיפורים של אבנר ובני (שמות בדויים), שחיו יחד שנים ארוכות. בני לא הכין צוואה, אבל השאיר לאחיו מכתב שבו הביע את רצונו שאבנר יקבל חלק מנכסיו. לאחר מותו הגיש האח בקשה לצו ירושה בבית המשפט, וכיורשו היחידי של בני על פי דין, זכה ברכוש כולו. הוא לא כיבד את רצונו של בני, ואבנר לא קיבל דבר. כעת, לאחר שקיבל סיוע משפטי מהאגודה, אבנר מתכוון לפנות לבית המשפט במטרה להכיר במכתב של בני כצוואה. "לא בטוח שאבנר יזכה בתביעתו", אומרת עו"ד טרסר. "העניין ידרוש ממנו זמן, מאמץ וכסף, וכל

איך מכינים צוואה

- יש לבחור בשתי עדות (או עדים) שאינן מוזכרות כירושות, ועל המצווה להכריז בפניהן "זו צוואתי". לאחר שחתמה בנוכחותן, הן מאשרות שעשתה זאת מרצונה החופשי, וחותרות זו בפני זו באותו מעמד.

- אפשר להכין סרט וידאו, אבל חשוב לציין בו שמדובר בצוואה ולציין את התאריך. צוואה כזו פחות טובה מאשר צוואה בפני עדים, מכיוון שקל יותר לתקוף את חוקיותה.

- מומלץ להפקיד את הצוואה אצל הרשם לענייני ירושה ולחזק בכך את הכוונה שבכתיבת הצוואה, וכן להבטיח בכך שהיא לא תאבד או תושמד.

- כדאי להכין מספר עותקים ולשמור אותם במקומות שונים ובידי מספר אנשים.

בעיני המתבוננת

דנה ג. פלג

זו כבר אופרה אחרת

המדור הזה התחיל להתבשל ב"ערב האחד במאי", כפי שכינו אותו ב"כביסה שחורה", על מדרגות בניין האופרה, שנקרא על שם האישה שקראה לפנתרים השחורים "לא נחמדים". שם הציגו הכובסות השחורות והמוכשרות את "עאידה", סאטירה לעגנית על האופרה בכלל ועל זו שלקחה את שמה מאותו שם ערבי. היתה שם מקהלה, והיו גם זמרים ראשיים, מישהי תופפה בדרכוקה, מישהו אחר ניגן בכינור, שפם גראוצ'ו מרקס ושדיים על המותניים. מגניב. גם תוכנייה חולקה, במיוחד לבאי האופרה ה"רשמית" ונטולת ההומור, יחד עם גלויה להנהלת האופרה הישראלית החדשה, המוחה על ניצול העובדים. העובדים, כך למדתי, נמצאו באותה עת במשא ומתן על תנאי שכרם עם הנהלת האופרה.

אבל הסאטירה של "כביסה שחורה", מצחיקה ושטותית ככל שתהיה, יותר עמוקה מזה. היא לא רק מדברת על ביבי (רדמס נתינהוס) ועל המוסיקאיות המדוכאות (עאידה ואמנריס מזרחי), אלא על כל מה שזר לתרבות ה"גבוהה", היקרה, הנחשבת. היא לועגת לכל המערכת הקולוניאלית. כי הרי לאופרה "אאידה" שעוסקת באתיופיה ובמצרים לא יגיעו אתיופים, ומן הסתם, גם יוצאי עדות אסיה ואפריקה לא יגדשו שם את המושבים.

לא רק בגלל המחיר שגובהו כגובה פלצטו, אלא בשל היותה חלק מתרבות אשכנזית מתנשאת. האופרה, במיוחד כזו שמתיימרת לספר סיפור מזרחי יענו, משקפת תרבות קולוניאליסטית שמנסכת לעצמה את נכסי המדוכאים החלשים, המזרחיים. היא עשתה את זה מבחינה תרבותית, וכעת גם מבחינה כלכלית. יש כאן גם אמירה מעניינת על תרבות קווירית, שהרי ידוע כי חסידיה האדוקים ביותר של האופרה אינם אלא אחינו ההומואים. כשחזרתי הביתה התחלתי לחשוב על המקום שלי כאן. אני מתרגמת, עיתונאית וסופרת עצמאית, מה שלא שווה הרבה כסף בשוק, מסתבר. אבל בעזרת שכרה של אשתי, שפחת הייטק, אנחנו מסוגלות לממן לעצמנו עוזרת פעם בשבועיים. אני יודעת שהשכר שהיא מקבלת לשעה נמוך מזה שאני מקבלת. האם אני תומכת בדרישות העובדים הצודקות? בוודאי, אני מתנגדת לכל הניסיונות של ביבי וחבר מרעיו לפגוע בזכויות עובדים ובמיוחד בזכות השביתה. אבל כולנו איכשהו חלק מהחברה הזאת, כולנו משרתים את המערכת הקפיטליסטית. האם הקומוניזם יותר טוב? בוודאי שלא. אבל נדמה לי שעד שמהו חדש יצמח כאן, נמשיך כולנו להסתובב במעגלים האלה, בתפקידים מתחלפים של מנוצל-מנצל ומדוכא-מדכא.

לפתע, ולא פתאום

"לפתע פתאום" – הסרט הלסבי התורן שהוקרן בסינמטק במסגרת מועדון הסרט הוורוד, הוא סרט ארגנטינאי בשחור לבן, שהיה בו משהו מאוד ישראלי, אולי בגלל הסטריאוטיפים. מרסיה, מוכרת הלבנים השמנומנת, הזכירה לי בנות מהצבא. אילו עשו את הסרט הזה בארץ, בקלות אפשר היה לקרוא לה סיגי או אילנית ולכנות אותה בכינוי גנאי ("פרחה"). גם בארגנטינה היא כנראה טיפוס, כי מאז ולנין, הלסביות האופנועניות (עוד סטריאוטיפ: הן לובשות שחור, יש להן נשק ושמות אנטי ממסדיים) אומרות לה שהיא "נערת

אימא סדרתית

ענת פיין-גוטה

אחד הדברים היותר טראומטיים בשבילי היה לשלוח את בני הבכור לגן. בינתיים, זוגתי ואני התאהבנו בגננת והנה, אחרי שלוש שנים וחצי של טיפול בשוק, חיפשנו עתה שוב מטפלת לגוזל בן השלושה חודשים.

זוגתי טענה שאני אמוציונלית מידי, ואני אמרתי מתוך פרץ של דמעות, שאין לי מושג על מה היא מדברת. וכך, ישבתי וחיכיתי בעיניים מצועפות למרי פופינס, בה בשעה שזוגתי החלה לראיין מטפלות ארציות יותר. הכינותי מראש רשימה קטנה של שאלות משל עצמי, כגון: האם את נוהגת לכבות סיגריות על ילדים, וכיצד בזה. זוגתי סירבה להשתמש בשאלון ולאחר סלקציה קפדנית מצאה את קטיה – סוכנת קגב לשעבר, שיכולה בעזרת פצירה לחסל גודו עיראקי, להוציא לילד גרפסי, להחליף לו חיתול – וכל זה כשהוא תלוי לה על הכתף!

כבר ביום הראשון לחפיפה בינינו חקרה אותי קטיה על אודות המשפחה ה"מיוחדת" שלנו, וכשהבינה את הקונסטלציה המורכבת, אמרה: "לא בעיה שלי". ביום השני, כשנרדם הגוזל בין שדיי, שיגרה לעברי מבט מצמית ואמרה:

כן, היא שמנה, והיא גם מוצגת ככזאת

אפשר לדבר על אגידות פוליטיות, חברתיות, כלכליות, מרקסיסטיות או תאצ'ריסטיות, אבל שינוי כל שינוי, לא קורה לפתע פתאום. הוא מתחיל מבפנים, באופן אישי

כפר".

אבל סטריאוטיפים לא עניינו את במאי הסרט, דייוו לרמן. והנה עוד סטריאוטיפ שלא עובד: גבר יוצר סרט כל כך מרתק וכל כך יפה על נשים, ועוד לסביות, ואחת אפילו שמנה. כן, היא שמנה, ומכיוון שהסרט לא אמריקאי, היא גם מוצגת שם ככזאת. לא פחות ולא יותר. העירום שם נקי, נטול שיפוטיות, וגם נטול זוהר. היא בהחלט מושא לתשוקה, אבל לא אובייקט מיני במובן המדכא של המילה. אותי זה ריגש.

לאט לאט, ולא לפתע פתאום, הדמויות השתנו. אפשר לנתח את הסרט מבחינה מרקסיסטית, לדבר על דיכוי שמנציה את עצמו וכן הלאה, אבל כאן היה דווקא סיפור אנושי ופשוט: סיפור אהבה, מוזר ככל שיהיה. ולא רק בין שתי הנשים, אלא בין כל אחת מהן לעצמה. נדמה שכל אחת מהן למדה לאהוב את עצמה יותר. וזה העניין, בעיניי, בסופו של דבר. אפשר לדבר על אגידות פוליטיות, חברתיות, כלכליות, מרקסיסטיות או תאצ'ריסטיות, על מה שתוצו ולא תוצו. אבל שינוי, כל שינוי, לא קורה לפתע פתאום. הוא מתחיל בפנים, באופן אישי, אצל כל אחת מאתנו. החברה, המצב הפוליטי, יכולים להשפיע, לרעה או לטובה, אבל לתהליך הפנימי הזה אין תחליף. בקיצור: תיהנו, תשמחו, ותאהבו את עצמכם במצעדי גאוה ובפסטיבלי אהבה. אין מטרה נעלה מזו.

היד שמנענת את

"לא טוב ילד על ידיים! מיטה!" מיד קפצתי כנשוכת נחש ועשיתי כמצוותה. וביום השלישי, כשבכח הגוזל במיטתו, ירקה לעברי: "זה בריא קצת בוכה! יגדל חזק כמו אבא!". "אבל אין לו אבא", מרדתי במחתרניות, וקטיה סיננה מבין שיניה: "פמיניסטית!". הופה! גם לתולעת כמוני יש קווים ורודים! בינתיים הבלגתי. בערב, במיטה, הודעתי לזוגתי: או קטיה או אני. בתגובה זכיתי בהרצאה מאלפת על הנירוטיות שלי ועל זה שרק אני חושבת שקטיה היא פדופילית כפייתית ושבצעם הילד חולה לה על התחת. שוב פרצתי בבכי על כך שאף אחד לא מבין אותי, וכשיבינו אותי זה יהיה מאוחר מידי כי הילד יגדל עם צלקות נפשיות. אחר כך נרדמתי.

למחרת הגיעה קטיה רעננה מתמיד, ולאחר שבחנה את עיניי הנפוחות אמרה: "את דואגת יותר מידי, אני עושה תה ואחר כך חיבוק עידוד!". ואמנם, אחרי התה נמחצתי למוות, ולהפתעתי חשתי ביטחון, אהבה וגעגועים לאימא הגריזלית שמעולם לא הייתה לי... מה אני אגיד? זו הייתה התחלתה של יחידות נפלאה, רק חבל שהיא בשום אופן לא מוכנה לגחץ...

ההתנהגות

יש לה במה להתגאות

דמיינו לעצמכן את התמונה הבאה: בית ספר יסודי, הפסקת עשר, אחד הילדים צועק פתאום על חברו: "יא, הומו!". כמובן שהמילים הללו צורמות לכן, אבל בדרך כלל, בזה זה נגמר. המורים לא מעירים, גם ההורים לא, ואולי לכן

להתגאות

גלי סאן

המנגינה לעולם חוזרת. עכשיו דמיינו תפנית בסיפור: מנהלת בית הספר ניגשת לתלמיד ומזמינה אותו לשיחה. במקום להגיד לו ש"ככה לא מדברים", או ש"אצלנו לא מקללים", היא אומרת לו שכאשר הוא משתמש בביטוי "הומו" כקללה, זה פוגע בה באופן אישי. התלמיד מיד

חשוב לי שילד יידע להגיד לעצמו מגיל צעיר מה הוא רוצה בחיים. אילו יכולתי להגיד לעצמי בגיל צעיר יותר שאני לסבית, זה היה חוסך לי הרבה כאב, קושי וייסורים

יהודית אברון – לסבית ומנהלת בית ספר דמוקרטי – לא מבינה על מה המהומה. זה אמנם לא כתוב לה על החולצה, אבל כולם יודעים; היא בחרה בחינוך דמוקרטי כי חלק מהקושי שלה לקבל את עצמה נבע ממערכת החינוך הקונפורמית; והיא מאמינה שבגלל שהיא לסבית יש לה דגישות לשונות אצל האחרים. השינוי, לדבריה, יגיע דווקא מהשוליים. חינוך אחר

חדשים בקבוצה היא צברה בעת פעילותה בעבר בעמותת קל"ף, "כאשר עשינו יחד את כל המעבר לעמותה עצמאית ונפרדת". תחום הניהול, לדבריה, הוא חדש עבורה, "ומה שמעניין אותי, זה בעצם הניהול במסגרת החינוך הדמוקרטי."

את רואה קשר בין הבחירה שלך בחינוך דמוקרטי ובין הזהות הלסבית שלך?

"כמובן. חוויתי בעצמי קשיים עצומים לקבל את עצמי כפי שאני ולהתמודד עם היציאה מהארון", מספרת אברון. "במידה מסוימת הרגשתי שמערכת החינוך הקונבנציונלית שבה גדלתי, כמו רובנו, תרמה לא מעט לקושי שלי גם בנושא הלסביות. המערכת הזו קידשה את ההליכה בתלם, הכתיבה מה טוב ומה רע, מה נכון ומה לא נכון, והייתה בסך הכל מערכת מאוד לא גמישה. חלק מהקושי שלי לקבל את עצמי נבע מחינוך מאוד קונפורמי, ולא דווקא בבית. אילו יכולתי להגיד לעצמי בגיל צעיר שאני לסבית, זה היה חוסך לי הרבה כאב וייסורים." לאור החוויה הזו היא אומרת: "חשוב לי שהילדים

יגדלו בעולם שבו יוכלו לבחור בעצמם את הדרך שלהם, שילד יידע לומר לעצמו מגיל

צעיר מה הוא רוצה בחיים ובמה הוא מאמין, ושיהיו לו הכלים להגשים את זה."

"להתמודד עם דילמות"

חווית הלימוד בבית ספר דמוקרטי, לדברי יהודית אברון, אינה קלה לילד שצריך לבחור יומיום מה ללמוד ומתי. "בבית ספר כמו שלנו הרבה יותר קשה לילדים, כי הם כל הזמן צריכים להתמודד עם דילמות, כמו למשל, האם להיכנס לשיעור כי התחייבת, או להמשיך לשחק. אף אחד לא אומר להם מה לעשות – וזה מאוד קשה, אבל אני מאמינה שזה קושי טוב, משום שזו הכנה אמיתית לחיים. הרי כמבוגרים אנחנו כל הזמן צריכים לבחור."

אז מה תפקידו של המבוגר בחינוך הדמוקרטי?

"לשמור על הילדים וללוות אותם למקומות שבהם הם ילמדו בעצמם מה הם רוצים באמת. אין זה מתפקידנו להחליט עבור הילד מה נכון או לא נכון. עם זאת, ישנם חוקים בבית הספר, אבל הם לא קיימים בגלל ש'יהודית אמרה', אלא משום שהחלטנו עליהם ביחד בפרלמנט ובחרנו בהם באופן דמוקרטי."

"בחינוך הדמוקרטי הילדים יכולים להישיר מבט לעיני המבוגרים, הם לא מתנשאים מולם וגם לא מתגמדים", מסבירה אברון. "חוצפה מגיעה ממקום של קיפוח; אלימות באה ממקום של תסכול. גם אם הילדים לא תמיד יודעים את הגבולות, ככל שהם מתבגרים הם מבינים יותר את החוקים ומחויבים להם מתוך ההבנה הזו. בסך הכל, לילדים בבית הספר שלנו יש פחות צורך למרוד משום שהם מקבלים המון. הם ילדים מאוד עצמאיים, ואני מקווה שהם יגדלו להיות אנשים שייקחו יותר אחריות."

מדובר עדיין בבית ספר פרטי. זה בית ספר לעשירים בלבד?

"ממש לא. יש אצלנו משפחות רבות מן המעמד הבינוני, ויש גם הורים שנאבקים להחזיק את הילד שלהם בבית הספר. המשותף לכל ההורים הוא, שחינוך ילדיהם נמצא בראש סדר

מבין למה היא מתכוונת. מנהלת בית הספר שלו, יהודית אברון, היא אולי המנהלת הלסבית היחידה שמחוץ לארון בארץ. "זה אמנם לא כתוב לי על החולצה", היא אומרת, "אבל כולם יודעים."

"לפתוח בקריירה חדשה"

יהודית אברון חיה עם זוגתה אביבה (שספרה "רציתי לנשק לך בשדה החרציות" ראה אור לפני כשלוש שנים) ומגדלת את בתן המשותפת. לאחר יותר מעשרים שנה של עבודה טיפולית כפסיכולוגית שיקומית בבית החולים "שניידר", החליטה יהודית על שינוי בקריירה. בעקבות אכזבה ממוסדות החינוך הקונבנציונליים שאליהם ליוותה את בתה, החלה בשנים האחרונות להתעניין בחינוך הדמוקרטי. "פגשתי ברעיון ונשבתי בו כליל", היא מספרת. "ככל שהעמקתי ולמדתי את נושא החינוך הדמוקרטי, זה מצא חן בעיניי" (יהודית היא בוגרת התוכנית ליועצים בכירים של המכון לחינוך דמוקרטי – ג.ס). בעקבות כך החליטה, יחד עם קבוצת הורים, להקים בית ספר דמוקרטי עבור ילדיהם. "במקביל החלטתי לעזוב את עבודתי כפסיכולוגית ולפתוח בקריירה חדשה. איכשהו העניינים התגלגלו והתפתה המשרה בבית הספר."

מדובר בבית ספר מיוחד, בית ספר דמוקרטי (ראו מסגרת), שהרעיון המרכזי בו הוא לאפשר לילד לבחור את מה שהוא מאמין שנכון עבורו, או במילים של אברון: "זו ההכנה האמיתית לחיים". בית הספר "בקעת אונג" מתקיים זו השנה השנייה בכפר אז"ר, ויש בו, נכון להיום, 60 תלמידים, מגיל הגן ועד כיתה ז'. בשנה הבאה הוא צפוי לגדול עוד יותר. יהודית אברון היא המנהלת שלו מאז תחילת שנת הלימודים הנוכחית.

כשאני מבקשת מיהודית לספר לי על עצמה, היא בוחרת להתחיל דווקא בזהות הלסבית שלה, ומציינת: "אני חברת קל"ף יותר מ-12 שנה". ואמנם, לא מעט מן הניסיון בהקמת פרויקטים

מה זה בית ספר דמוקרטי?

בבית הספר הדמוקרטי מאמינים כי כל אדם מכיר טוב יותר מכל אדם אחר את הצרכים שלו ויודע לכוון את עצמו לעבר הגשמתם. מתוך כך, התלמידים בבית הספר הדמוקרטיים חופשיים לתכנן את זמנם כרצונם.

בבית הספר קיימות שלוש רשויות נבחרות: הרשות המחוקקת (פרלמנט בית הספר - המורכב מתלמידים, הורים ומורים), הרשות המבצעת (הוועדות השונות, שגם הן מורכבות מתלמידים, הורים ומורים) והרשות השופטת (ועדת משמעת - שבה מטפלים בעבירות על חוקי הפרלמנט). השיעורים בבית הספר מתקיימים בכיתה, במרכזי למידה ובסדנאות, והתלמידים יכולים לבחור בין הפעילויות הללו לבין פעילות חופשית ועצמאית.

חוקי בית הספר נחקקים בפרלמנט וכולם כאחד מחויבים לציית לחוקים הללו. הרעיון המרכזי הוא ליישם חיים דמוקרטיים ולא רק ללמוד עליהם באופן תיאורטי.

כיום קיימים בארץ 12 בתי ספר דמוקרטיים ובתי ספר רבים נוספים המאמצים חלק מרעיון החינוך הדמוקרטי ומיישמים אותו במסגרתם.

העדיפויות שלהם. אני לא יודעת אם בית ספר כזה מתאים לכל ילד, וגם אצלנו ישנם הורים שעדיין קשה להם עם הרעיון."

אז בעצם מדובר בבועה סוגרה?

"לא, משום שבועה היא משהו שמנותק מן המציאות, ובית הספר שלנו איננו כזה. להפך, אני חושבת שדווקא מערכת החינוך הקונבנציונלית שרויה בבועה שמתעלמת מן השונות ומעודדת את הקונבנציה ואת האחידות. בגלל שבחינוך הדמוקרטי מדגישים את הייחוד של כל אחד, יש מקום לשונים ולחריגים יותר מאשר בבתי ספר אחרים, והרי המציאות מראה לנו בכל יום כי החברה שלנו מלאה במיעוטים."

אז איך בכל זאת אפשר לשנות את המצב הקיים?

"לדעתי, השינוי יגיע מן השוליים, לא מתוך המערכת. אמנם בתי הספר הדמוקרטיים הם שוליים, אבל בחמש השנים האחרונות הם צברו כוח רב והכפילו את מספרם."

"כשבחרו בי - ידעו מי אני"

כשאני שואלת את יהודית אברון איך היו מתארים אותה כמנהלת, היא אומרת: "ג'ינג'ית, דקדקנית, מצחיקה, חברותית, חמה, קשה - כל מיני", ומוסיפה, "זה בסדר להישחק למגוון דעות, כי זה מבטיח חינוך פלורליסטי יותר."

ושהמנהלת לסבית - יגידו?

"כן. אנחנו אפילו צוחקים על זה. הבנים הגדולים אומרים שחסרות בנות בבית הספר, ואז אני יכולה להסכים אתם. כשבחרו בי לתפקיד, היה ברור מי אני. מעולם לא שמעתי משהו רע על

היה מקרה שילד בחצר קילל ילד אחר, 'א, הומו אחד'. לקחתי אותו לשיחה והסברתי לו כמה זה פוגע בי באופן אישי שהוא משתמש בביטוי הזה כקללה

זה שאביבה ויהודית חיות ביחד. אני מניחה שהטבעיות והקבלה שלי גם הן משפיעות על הסביבה. אף אחד לא מתעסק בזה, ואם זה עולה פה ושם, זה לא משהו שמשפיע על העבודה היומיומית שלנו."

איך בכל זאת משפיעה הלסביות שלך על העבודה?

"הלסביות, מבחינתי, היא סוג של שונות. דרך הקושי וההתמודדות שלי עם השונות שלי אני יכולה להזדהות ולגלות רגישות לשונות אצל

לקראת הורות

על הקציר ועל קוצר הזמן

(המשך מן החודש שעבר...)

הסיבה שאנחנו זורעות בדמעה היא, משום שתהליך ההזרעה איננו פשוט וברוב המקרים הזרע אינו נקלט. אם זה מעודד מישהי, אז כדאי לזכור שגם זוגות הטרוסקסואליים לא נכנסים מיד להיריון. בדרך כלל מנסים להזריע את גוף האישה "באופן טבעי" במשך שישה חודשים, כלומר, מחכים לזמן הביוץ ומזריעים. הרופאים טוענים שגוף האישה צריך "להתרגל" לזרע, משום שלמעשה מדובר בגוף זר שמוחדר לתוכה. ההזרעה מתבצעת בבית החולים ביום הביוץ. החדרת הזרע לרחם יכולה להיעשות בשתי דרכים: באמצעות מזרק בעל קשית ארוכה שבה טמון הזרע, או באמצעות מכשיר ואקום קטן שנראה כמו פקק של בקבוק ושומר שהזרע לא יישפך החוצה אלא יישאר ברחם למספר ימים. שימי לב לכמות הזרע שדורשים ממך. אין צורך ביותר מאשר מנה אחת לביוץ. היו מקומות שבהם דרשו מאתנו שתי מנות ואפילו שתי הזרעות יום אחר יום כדי לא "לפספס" את הביוץ, אבל מנות הזרע יקרות מאוד, אז - לשיקולך.

לאחר שסיימת את ההזרעה את הולכת הביתה ומחכה 14 יום. אם יש היריון - מזל טוב. אם במקום זה קיבלת את המחזור החודשי - שנסי מותניים והחלי שוב בתהליך באומץ רב ובסבלנות. אני ממליצה על מחשבות חיוביות, כמו לדמיין את הרגע שבו תהיי אימא (...).

לאור ניסיוני הרב - והניסיון הזה איננו קל - לא הייתי ממליצה "להתרגל" במשך חצי שנה, אלא דווקא לזרוז את העניינים. כלומר, אם הניסיונות ה"טבעיים" לא צלחו מיד, כדאי לעבור לשלב הבא: זריקות וכדורים. הסיבה לאי ההצלחה יכולה להיות משום שאין מספיק ביציות, או לחילופין, הביציות (המכונות על ידי הרופאים "זיקיקים") לא הגיעו לגודל הרצוי. קבלת "חזיון" על ידי זריקות או כדורים עשויה להעלות את רמת הביציות ואת כמותן ולזרוז את התהליך. הדבר החשוב ביותר הוא לא להתייאש. תהליך ההפריה יכול להיות ארוך ומייגע, מאכזב ומתסכל. מה שעשוי לעודד אותך היא אולי המחשבה שכל זה בוודאי שווה את המטרה הסופית שאליה את שואפת - ילד משלך.

ועל השלב הבא - בפעם הבאה...

אחרים. אם, למשל, הייתי אשת חינוך עיוורת, גם אז הייתי חלק ממיעוט והייתי רגישה למיעוטים אחרים."

את חושבת שיכולת להיות מנהלת בית ספר במסגרת מערכת החינוך הרגילה?

"אני מתקשה להאמין שהמוסדות השלטוניים הם כל כך ליברליים שהיו מאפשרים מצב כזה. זה היה מאיים עליהם.

כמובן שאף אחד לא היה מעז להגיד שלא אנהל בית ספר בגלל שאני לסבית, היו כבר מוצאים איזו סיבה אחרת. כלסבית, אני מאמינה שרק אם הייתי מציינת כישורים אדירים במיוחד הייתי אולי מצליחה להתברג אל לבו של הקונצנזוס החינוכי בארץ. לצערי, הדבר הזה נכון גם לגבי הילדים שלנו, שכאשר מזהים אצלם חולשה כלשהי, מיד מייחסים את זה לעובדה שההורים שלהם כאלה או אחרים. זה נכון לגבי כל מיעוט. זו הסיבה שגם אנחנו וגם ילדינו נדרשים לכוחות ולכישורים גדולים עוד יותר מאשר אחרים."

חופשה באנטליה!!!

MARINA HOTEL - CHARM HOTEL

התבילה הנכונה לבילוי מושלם במלון קטן (40 חדרים) עם שירות גדול ופידות במדרום חלקים פזיים, אוכל צמחוני ע"פ בקשה, סאונה וחדר כושר... ובנוסף כניסה חופשית ל- Ally Disco והמפוסט ביתר גנמל, ארוחת ערב אחת חנם, כניסה אחת ל- Club 29, כניסה חופשית לחוף Mermerli, שדרוג לחדרים הפונים אל הים העברות חופשיות ל- Beach Park, שדרוג לחדרים הפונים אל הים סיטה, העברות, שבעה לילות ע"ב חצי פנסיון, מסי ומל והיטל ביטחון

החל מ: **\$599** לאדם בחדר זוגי

5* HILLSIDE SU

המלון הכי מיוחד באנטליה, בעל קונסט "יחודי ויפוי מרהיב, שבו יכול כל אורח למצוא את האנגויות שלו... סיטה, העברות, שבעה לילות ע"ב חצי פנסיון, מסי ומל והיטל ביטחון

החל מ: **\$880** לאדם בחדר זוגי

זואו זלזואו חופשה בחזרה הנכונה!

לפרטים והזמנות: 03-5116411, 5113510
E-mail: pablo@ofakim.co.il

אופקים

לאוהבי יופי

אנשים שמזינים מהו טעם החיים

רות ונעמי

בחג השבועות, שבו נוהגים לקרוא את מגילת רות, מתאחדים 5000 שנות תורה עם הזהות הלסבית שלי. הרי סיפורן של רות ונעמי מתרחש על ציד הרצף הלסבי, ודבריה של רות לנעמי הם הצהרת האהבה היפה ביותר בתנ"ך

חג השבועות הוא חג מאוד חשוב, לי ובכלל. בחג הזה מתאחדים 5000 שנות תורה עם הזהות הלסבית שלי. הברית בין

הקב"ה לעם ישראל, התורה ואהבת נשים – כל אלו מאחדים את כל העולמות שלי: תורה, אהבה ואינסוף. בליל שבועות נוהגים ללמוד כל הלילה, מה שהפך עם השנים ללילה של פלירטוטי דוסים במסגרות לימוד שונות. בירושלים ישנם כמה מרכזים שבהם לומדים הצעירים כל הלילה, ובין שיעור לשיעור, בין שבילים חשוכים, בין חדרי הלימוד, מתחילים ומסתיימים רומנים. לקראת הזריחה זורם נהר אדיר של אנשים לכיוון הכותל, ובשעת הזריחה מתפללים ביחד שחרית.

אני שומעת בכל שנה את מגילת רות – המגילה הכי לסבית בתנ"ך. סיפורן של רות ונעמי מתרחש, מבחינתי, על ציד הרצף הלסבי: אישה וכלתה, שתיהן אלמנות, אחיות לצרה, ואולי גם אהובות. בעיניי, הפסוקים שרות אומרת לנעמי כאשר היא מנסה לשכנע אותה לחזור אתה לבית לחם, הם הצהרת האהבה היפה ביותר בתנ"ך: "כי אל אשר תלכי אלך, ובאשר תליני אליך, עמך עמי ואלוהיך אלוהי."

באשר תליני אליך, עמך עמי ואלוהיך אלוהי. באשר תמותי אמות ושם אקבר... כי המוות יפריד ביני לבינך" (מגילת רות, פרק א', 17-18). אם מישהי הייתה אומרת לי היום את המילים האלו – הייתי שלה לנצח...

סיפורה של רות

בלילה בו מת בעלי, אלימלך, היא באה לחדרי. כל הלילה דיברנו ובבוקר התעוררתי בזרועותיה. היא אשת בני.

כמה חודשים אחר כך גם הוא מת, בני.

יעקה אני, עלי ללכת, לא אוכל לראותה עם אחר.

קמתי לפני עלות השחר, ארזתי את מעט הרכוש שהורישו לי, וצעדתי חזרה ממואב לבית לחם, אישה יקנה, עייפה, כפות רגליה סדוקות. האור התחיל להפציע, השמש

נגלתה אדומה בין ההרים, אבל היא סירבה לתת לי ללכת. "תני לי למות בין בני עמי", ביקשתי, "שפת מואב זרה לי. לכן, לדי בנים." שפתיה נגעו בשפתי הסדוקות, זיעתה נגעה לא נגעה בי, הגוף התעורר, סירב להינתק, אומר: "בואי איתי." נעמי, היא לוחשת, "נעים..." מעט מילים יש לה בשפתי, וכמו שיר הן יוצאות: "אל תפגעי בי לעובדך לשוב מאחריך, כי אל אשר תלכי אלך, ובאשר תליני אליך, עמך עמי ואלוהיך אלוהי. באשר תמותי אמות ושם אקבר. כה יעשה אלוהים לי וכה יוסף, כי המוות יפריד ביני לבינך" (מגילת רות, א', 17-18).

המוות יוקד מעלינו. צועדות יד ביד ממואב לבית לחם, שבועות של צמא, לילות ירח, הגוף השיל מעליו את השנים הקשות, המגע שלה מרפא, החום בלתי נסבל, ימי האושר היחידים בחיי. אנו נכנסות לבית לחם כורות, "הזאת נעמי". ואני מלקטת שיבולים, מטפלת ברגליי הסדוקות, ובלילות, ללא קול, אנו נצמדות לבשר אחד.

"אני רוצה ממך ילד, מרגישה עקרה", אני אומרת לה. היא מתחננת.

"אני רוצה ממך ילד", אני לא מרפה. "תרחצי, תתבשמי, לכי לגור, תשכבי שם לרגלי בועז, הוא יגיד לך מה לעשות". אני נוגעת בה והיא רועדת: "כל אשר תאמרי אליי, אעשה" (מגילת רות, ג' 5).

אני רוחצת את הגוף האהוב, מסרקת את השיער, נוגעת בשפתי, מעסה את שדיה בשמן, לזיעה שלה ריח מתוק, דמעה תלויה על הריס. קולעת לה צמות. היא נאחזת, אני נאבקת לא לראות את העיניים. "לכי – זה אשר ייטב לך, בתי". אני רואה את המכת שלה. "מהיום את בתי, לא עוד אהובה". "וייקח בעז את רות ותהי לו לאישה, ויבוא אליה; וייתן ה' לה היריון, ותלד בן. ותאמרנה הנשים אל נעמי, ברוך ה' אשר לא השבית לך גאל היום, ויקרא שמו בישראל. והיה לך למשיב נפש, ולכלכל את שיבתך: כי כלתך אשר אהבתך ילדתו, אשר היא טובה לך משבעה בנים. ותיקח נעמי את הילד ותשתהו בחיקה, ותהי לו לאומנת. ותקראנה לו השכנות שם לאמור, ילד בן לנעמי; ותקראנה שמו עובד, הוא אבי יש, אבי דוד." (מגילת רות ד', 13-17)

כל החלב והדבש

חג השבועות מתאים מאוד לי ולבנות השבט שלי – הצמחוניות. אני לא מדברת על הצמחוניות השדופות שאוכלות רק נבטים ושוורשים, אלא על צמחוניות כמוני, שאוהבות להרבות באכילת גבינות ושאר מאכלים עתירי שמנת וכל טוב. עיינתי וחקרתי ומצאתי 13 סיבות, או אולי תירוצים, למה אוכלים דווקא מאכלי חלב בשבועות (שולחן ערוך, תצ"ד, סעיף ג'). לא אלאה אתכן בכולן, אספר רק אחת, והיא שבחג הזה קיבלו בני ישראל את התורה וגם את הלכות הכשרות, ומשום שלא היו להם עדיין כלים נפרדים, נאלצו לאכול רק מאכלי חלב. אבל הסיבה החביבה עליי היא דווקא זו: לפי הגמרא, בבריאתו של האדם שותפים שלושה: אביו, אמו ואלוקיו. וכפי שאם מיניקה את בנה חלב, שהוא תמצית החיים, כך הקב"ה מיניק אותנו בתורה, שנמשלה לחלב, שזו תמצית הרוחניות. כך נחשבת התורה לזו שמעניקה חיים, ממש כמו חלב האם לתינוקה. יפה, לא?

אבא-בת

נועם

נעים להכיר

חודש הגאווה הפרטי שלי הוא בחודש שבו יצאתי סופית מן הארון. אחרי שגיליתי שאני לא לבד, שיש לזה שם: טרנסקסואליות. נעים להכיר: נועם, בת 37, אבא לילד בן 4 ולידה בת 6

חודש הגאווה הפרטי שלי הוא בפברואר. ביום החמישי בחודש הזה שלחתי לכל העובדים במקום העבודה שלי אי-מייל, בו יצאתי מהארון באופן סופי. כמוכן שיציאה מהארון זה דבר מתמשך שאני עדיין עוברת, בכל מיני מקומות ומול אנשים שונים מן העבר, אבל ב-5 בפברואר נערכה היציאה המשמעותית ביותר מבחינתי.

הזיכרונות הראשונים שלי הם מגיל 4. את הידיעה שכנראה אני לא בדיוק בן ושמתאים לי יותר להיות

בת הפנמתי בגיל 12 בערך. חוץ מאשר להתפלל בכל לילה לפני השינה שאקום בבוקר עם גוף של בת, לא עשיתי עם זה שום דבר. פחדתי. פחדתי שיגלו מה אני באמת. לא ידעתי מה בדיוק קורה לי, אבל כן ידעתי בחושים שיותר טוב יהיה לי אם אסתיר את זה. פחדתי שאני סוטה, או אולי אפילו, שומו שמיים, הומו!

גיל ההתבגרות והשינויים הגופניים שעברתי זכורים לי כסיוט מתמשך. אני זוכרת כל מיני דברים שגדלו לי על הגוף בכל מיני מקומות, ואני גם זוכרת משיכה בלתי מוסברת לבגדים נשיים, למאפיינים נשיים. תמיד הייתי מוקפת בנשים, כנראה משום שהרגשתי בטוחה יותר בסביבתן. אך תמיד גם קינאתי בהן על היכולת שלהן לבטא את הנשיות שבהן, דבר שאני לא

יכולתי לעשות בלי שאזכה לתגובות. בבית הספר היו הילדים לועגים לי: "הומו", או "רקדן", ואני רציתי למות, וכדי לשרוד – הדחקתי. המשכתי לנסות להיות כמו כולם: צבא, לימודים, חתונה, ילדים. הייתי מבולבלת בקשר לנטייה המינית שלי: אוהבת נשים ומפנטזת על גברים. אולי אני דו-מינית? או אולי, אולי מה? בשירו של פוליקר הוא אומר: "ועצבות מהלה כל שמחה ששמחתי, כמו ביקשתי דבר שאבד". כך בדיוק הרגשתי. עצובה. חייתי את חיי בלי היכולת לשמוח באמת ועד הסוף, כשברקע הייתה כל הזמן אותה התגלות שלי מגיל 12, שבה רציתי להיות אישה.

לפני כשלוש שנים הבנתי שכנראה לא אוכל עוד להימלט מהרצון הזה. התחלתי לברר מה קורה איתי (יבורך האינטרנט!) ופתאום גיליתי שאני לא לבד, שיש עוד רבות כמוני, שיש שם למה שאני חשה: טרנסקסואליות. מאותו רגע שגיליתי את זה, לא הייתה לי עוד מנוחה.

היום אני נועם. אישה בת 37, אבא לשניים. כדי להסביר לבני בן ה-4 ולבתי בת ה-6 את השינוי, אני אומרת להם, שכמו שיש אבא שמן או רזה, נמוך או גבוה, כמו שיש אבא שאוהב נשים ואבא שאוהב גברים, כך גם יש אבא שהוא בת. הילדים מפנימים, וכשאני שומעת, "אבא, את יודעת ש...", או, "אבא, תקני לי...", אני מרגישה גאוה. גאוה על כך שאני – אני, על כך שילדיי, מכריי וחבריי מכירים בי כפי שרציתי שיכירו בי מאז ומעולם.

התבוננות בבשר ואיך לעצמה

אוכל איילת לטוביץ

האישה מהזן החדש לא מקללת את הצולוליטיס כל בוקר (צהריים וערב). האישה המחוברת לעצמה אוהבת את הגוף שלה, ומפרגנת לעצמה גם לא לאהוב אותו לפעמים – בלי לחשוב שסוף העולם הגיע. האישה שאני, לא נותנת את הדעת על הכולסטרול/תחת/מה-יחשבו-עליי, כשמולה עומד נתח חגיגי, שומני וחתיכי של אנטריקוט. משובח, מדמם ומושחם גם יחד, לצד מיוז מצויץ וצ'יפס מצויץ לא פחות. ככה אני אוהבת אותו, ואני לא מתביישת לרגע. אפילו גאה.

האישה שאני, לא נותנת את הדעת על הכולסטרול/תחת/מה-יחשבו-עליי. כשמולה עומד נתח חגיגי, שומני וחתיכי של אנטריקוט. ככה אני אוהבת אותו ואני לא מתביישת לרגע. אפילו גאה. אם גם אתן אוהבות בשר ולא מתביישות לרגע לנופף בזה, זה הרגע לקבל שיעור קצר באיך לבחור, ללסוף, לפנק ולטרוף

ואם אתן גאות כמוני, אוהבות בשר ולא מתביישות לרגע לנופף בזה, זה הרגע לקבל שיעור

קצר באיך לבחור, ללסוף, לפנק ולטרוף את האדום האדום הזה. אבל לפני כן אזוהיר: הפעם זה לא מדור לצמחוניות יפות נפש.

בשר בקר הוא בשר של חיה שחיייתה יותר מ-10 חודשים, רצוי חצי שנה יותר. הדרך היחידה שלכן לוודא את גילה הוא לבחון את צבע הבשר ואת גון השומן. צבע הבשר צריך להיות אדום נוטה לבורדו – לא חום בהיר, לא ורדרד ולא אדום בוהק. אם השגתן רק בשר עגלים ורדרד, לכו ותשקיעו ברוטב טוב. לבשר לא יהיה יותר מידי טעם. אולי זה עניין של אנינות, אבל אחרי שתטעמו בשר בקר, כזה שיושן כהלכה וקיבל את הצבע הנכון, תבינו בדיוק למה אני מתכוונת.

בעניין השומן הנטייה היא לגוון צהבהב, שהוא, שוב, הסימן המובהק לגיל שבו נשחטה החיה (צמחוניות, ראו הוזהרת!). השומן צריך להימצא במינונים שונים בכל הנתח הנבחר, כלומר, שיושן עדין של נקודות שומן גם בנתח דל-שומן, כמו פילה. הנתחים מתחלקים בגדול לשתי קטגוריות: נתחים שמתאימים לבישול ארוך, ונתחים שמתאימים לטיפול קצר. או במילים אחרות, לא כל נתח יכול להיות סטייק או להשתלב יפה במאכלי קדירה.

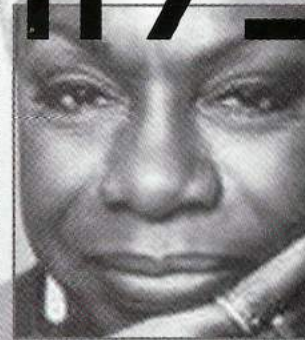
אז כדי להכין סטייק טוב בבית, כדאי לרכוש פרוסות עבות של בשר סינטה מיושן, פילה אם אתן מתעקשות, או אנטריקוט אם יש לכן את

התבוננות השומניות שלי. חשוב שהבשר יהיה משובח ומיושן; הכרחי להוציא אותו מהמקרר כ-20 דקות לפני הטיגון / צלייה; יש להשתמש במחבת ברזל כבדה, שאותה מחממים לפני שהיא פוגשת את הסטייק; וצריך לשפוך למחבת מעט שמן. אז זה כל מה שצריך:
4 סטייקים, 250 גרם האחד מלח, פלפל ושמן מחממים מחבת כבדה, יוצקים פנימה מעט שמן, ממתינים דקה ומוסיפים את הסטייקים אחד אחרי השני, כאשר מחכים 20 שניות לפחות בין סטייק לסטייק. אל תעמיסו על המחבת. מטגנים כ-3 עד 5 דקות, תלוי בעובי הנתח, עד שהסטייק משחים יפה. הופכים ומטגנים, אותו פרק זמן. יתקבל סטייק מדמם באמצע. לא אוהבות דם? טגנו זמן ארוך יותר, שתי דקות מכל צד. טרפו בהנאה...

מוסיקה

ניצן כוכבא

נינה בלוז

יותר מאשר השפיעה על מוסיקת הנשמה העולמית, הייתה נינה סימון זמרת מחאה וזעמת ובלתי מתפשרת, שגייסה את שיריה כ"נשק פוליטי" נגד אפליית השחורים באמריקה ובעולם. יש לנו עוד דבר או שניים ללמוד על מוסיקה ומחאה נשית

לפני כחודשיים הלכה לעולמה המוסיקאית והזמרת נינה סימון והותירה אחריה שירי מחאה רבים נגד אמריקה הגזענית. היא נולדה בשנות השלושים כיוניס קת'לין ווימאן, וכשהייתה בת 10 חוותה אפליה בפעם הראשונה. היה זה כאשר ביקרה בקונצרט עם משפחתה, והתבקשה לעבור לשבת במושב האחרונים באולם. חוויה משפילה זו נחרטה בלבה, ובעקבותיה הפכה סימון לאחת מלוחמות החופש למען השחורים באמריקה ובעולם.

הודות לכשרונה כפסנתרנית קלאסית, וגם הודות למאבקה האישי, הייתה האישה השחורה הראשונה שהתקבלה לבית הספר הגבוה למוסיקה "ג'וליארד" שבניו יורק. בזמן לימודיה ניגנה ושרה לפרנסתה במועדונים שונים, עד שהתגלתה במקרה, ובשנת 1957 הקליטה את אלבומה הראשון. באותה עת כבר אימצה את שמה של השחקנית סימון סניורה, ועד מהרה מצאה עצמה בפתאון הכהונות הגדולות של שירי הנשמה. נינה סימון שרה בעיקר גוספל ובלוז, ורבים תיארו אותה גם כזמרת פולק, פופ וג'אז, אם כי באחד מראיונותיה אמרה: "אני יוצרת מוסיקה שחורה

קלאסית, לא ג'אז. המילה ג'אז היא מילה שהמציאו הלבנים למוסיקה שחורה". ואכן, סימון לא אהבה שיתייגו אותה או את המוסיקה שלה, היא נהגה לקחת סיכונים מוסיקליים, בין השאר כאשר יצרה גרסאות לשירי קורט וייל וברכט, וכאשר הפיקה בקולה המחוספס גרסאות מחודשות למוסיקה קלילה ממחזות הזמר של ברודוויי. בשנת 1964, לאחר שאנשי הקו.קלוס.קלאן רצחו בדם קר קבוצת נערות שחורות בכנסייה באלבמה, כתבה סימון את שיר המחאה החזק שלה: "Mississippi Goddam! בו ביטאה את מחאתה במילים: "Lord, have mercy on this land of mine / we all gonna get it in due time / I don't belong here / I don't belong there / I've even stopped believing in a prayer". עם התגבשותה של תנועת ה"גאווה השחורה" הצטרפה סימון למרטין לותר קינג ולתנועתו במאבק למען זכויות השחורים באמריקה. כאב, תסכול, עוצמה, גאווה, ייאוש, והרבה מאוד כעס – אלו מילים שנשמעו לא פעם בהקשר לשמה.

בשנת 1974 עזבה סימון את ארצות הברית לצמיתות, משום שלדבריה, נגעה מן הגזענות האמריקנית. במשך שנים נדדה במדינות אירופה ואפריקה, עד שלסוף התיישבה בכפר יפיפה בדרום צרפת, סמוך לעיר אקס-א-פרובנס. נדמה היה שנשכחה, עד שבשנות השמונים החל דור צעיר מתעניין מכמה משירי המחאה שלה. את הצלחתה הבינלאומית קנתה באופן אירוני לאחר שחברת "שאנל" אימצה שיר ישן שלה כפרסומת לבושם.

בראינותיה האחרונים אמרה סימון, כי שיריה היוו "נשק פוליטי" שבו השתמשה כנגד אפליית השחורים באמריקה ובמדינות העולם השלישי. באפריל השנה נפטרה בגיל 70, והעולם איבד מוסיקאית שמאז שנות ה-50 השפיעה בסגנונה המיוחד על רבים. היא הותירה אחריה מאות שירי מחאה, את מסריה הנוקבים ואת אכזבתה מן החלום האמריקאי.

סיפור קצר

עדי שפירא-פאיאנס

להיות הבן שלה, אבל לאף אחד זה לא היה אכפת, כי אתו היא עשתה אהבה – עד שיום אחד הוא טבע בבריכה שלה ושל בעלה ממש מול הפרצוף שלה. זאת הייתה סצינה שלמה אילמת שתיארה אותה. מוכת יגון היא שמטה את ראשה על הרגליים החלקות שלה, והבן דוד, שנהג לשחות בעירום, מת כשהתחת השחום והשרירי שלו צף מעל פני המים – תחת אבוד לעולמי עד. אחר כך כבר היו נחוצות מילים, אבל בדיוק ליקקת לי את האוזן ובגלל זה לא ראיתי איך האישה נכנסה הביתה והסבירה לבעלה את פשרו של הישבן הצף. אמרת לי, "בואי נצא לפני שידליקו את האורות", ואני חשבתי שזה כבר לא משנה.

האור נדלק והמעלית התחילה לפעול. שוב התבוננתי בעצמי, נראיתי עייפה וחיוורת למרות שרציתי כל כך להיראות מושלמת, אם יש כזה דבר בכלל.

כשהגיעה המעלית לקומה האחרונה יצאתי ממנה בכבוד, נעמדתי מול דלת הדירה שלך וצלצלתי בפעמון. בדיוק יצאת מהאמבטיה לבושה חלוק לבן שגנבת מאיזה בית מלון. בקושי נשמתי כשאמרת לי שאני לא נשאת, ושרק באתי להגיד שלום ושאת יכולה ללכת להזדיין עם מי שאת רוצה ועם עצמך בעיקר, אבל את חייכת כמו חתול שמן ושבע ומשכת

את הצווארון של המעיל שלי, ואוהי בתוכי, לתוך הדירה החשוכה שלך. "את כזאת ילדותית", אמרת לי והחלוק הלבן שלך נפל כאילו לא בכוונה ואתו גם כל מה שאני לבשתי.

באותו הלילה הייתה הפעם הראשונה שאמרת לי "אני אוהבת אותך", אבל אני לא יכולתי להגיד לך אותו הדבר. הייתה לי בחילה כמו האישה הספרדייה שהקיא באמבטיה, אבל התאפקתי כי נזכרתי שעכשיו זאת המציאות.

אחרי אותו לילה לא התקשרתי אלייך, חיכיתי עד שתגיע המלחמה, וכשחלפה חיפשתי אותך בכל מקום – בכבישים, באוניברסיטה, בקולנוע ואפילו ברחוב שלך, אבל את נעלמת וכבר התחלתי להאמין שהיית חלום.

עכשיו כולם אומרים שתהיה שוב מלחמה ופתאום אתמול ראיתי אותך בטיילת. אני חושבת שזאת היית את, דוחפת עגלה עם תינוק, איזה איש אחד רץ אחריך כדי להשיב לך מוצץ שנפל ולא הרגשת – כמו שלא הרגשת אותי, מביטה בך כמו מבעד לדלת האמבטיה בסרט ספרדי.

בהתחלה לא רצית אותי, אמרת שאני מופרעת וילדותית, אחר כך אמרת שזה לא יחזיק מעמד יותר משבועיים וניסית לבעוט אותי מהמיטה שלך.

לפני המלחמה נתקעתי במעלית של הבניין שלך והסתכלתי על עצמי במראה כי לא הייתה לי ברירה, לא רציתי לראות את שכבות המייק-אפ המחניקות שהיו נמסות לי על הפנים בקיץ, ובגלל זה גם לא רציתי ללכת אתך ועם האח שלך לים. איכשהו, הפנים שלי התעוותו במראה, וכשהתקרבתי כדי לוודא שזאת באמת אני, כבה פתאום האור. נזכרתי בבית הקולנוע הכוכי והעלוב שהיינו בו, זה שהציג סרט ספרדי על אישה אחת שהתחתנה בלי אהבה עם בעל עשיר. הוא דווקא אהב אותה, אבל אף פעם לא עשה אותה אהבה, לא זוכרת למה. אולי היא לא רצתה, אולי ככה הוא אהב את זה. הוא היה מביט בה מדלת האמבטיה מגלחת את רגליה, ומאונן.

את נעת בחוסר נוחות בכיסא החורק שלך ושאלת אותי איזה מן סרט זה, ואני אמרת שזה "סרט זר ופיוטי", כמו שכתוב בעיתון בביקורות של יום שישי. אחר כך ניסית אותנו במעיל שלך ופתחת לי את הריצ'רץ של המכנסיים וחדישים שלך היו עדינות כמו ידיים של פסנתרן רגשני. האישה הספרדייה סיימה

להתגלח ובעלה סיים לאונן, היא חשה בחילה קלה והקיא קלה על רצפת השיש – בעלה רץ אליה לבוש חלוק משי אדום, ערסל אותה בזרועותיו ולחש לה: "מיבידה מיאמור", כמו שכל כך נזהרנו מלומר אחת לשנייה. האישה דחפה אותו מעליה ואת לא הפסקת לגעת בי במן נחישות של עובד מצטיין.

רציתי לשאול אותך אם הלילה תישארי אתי, אבל לא יכולתי להוציא מילה מהפה. הרמת את המעיל וכיסית את הראשים שלנו, והזוג שישב מאחורינו כבר קלט שבקולנוע הזה יש שני סרטים זרים לפחות. אמרת לי שלא נעים כי מה יחשבו כולם. אבל את נישקת אותי ברכות שהמיסה לי את המייק-אפ ובאלימות של התגלחות רעה שמשאירה שריטות עמוקות ברגל.

רציתי להגיד לך שאתך אני רוצה להזדקן, אבל ידעתי שאלה בדיוק המילים הכי לא נכונות שאפשר להגיד לך. האמת היא שפשוט רציתי להזדיין אתך לנצח, אבל הידיים שלך בלבלו אותי ועשו אותי סנטימנטלית.

אחרי ההפסקה האישה הספרדייה מצאה מאהב, בן דוד רחוק שיכול היה

Latebloomers

מאיה בולצמן

המונח lesbians late bloomers מתייחס לנשים שראו עצמן כלסביות רק בגיל הבשלות שלהן, לאחר שהתנסו קודם לכן ביחסים הטרוסקסואלים: נישאו לגבר שאהבו, ילדו ילדים והגשימו את ציפיות החברה מהן. אני אמנם הייתי גרושה מזה כמה שנים כאשר בחרתי באורח חיים לסבי, אבל

הן חשו שעליהן "לשחרר" את עצמן, אבל היו נשואות לגבר. הן חשו שאינן זקוקות לו עוד כדי לחוש נשים, אבל כבר היו אמהות לילדים גדולים. הן חששו מהמחירים שהן עלולות לשלם, ולא היו בטוחות באשר לרווחים. על גאווה בגיל הבשלות

יכולתי להזדהות עם אותן נשים שהחליטו לשנות את אורח החיים שלהן בגיל מבוגר, כאשר הן עדיין בזוגיות (כלשהי...) עם גבר. מסלול החיים הזה, שבו אישה נישאת לגבר, הופכת לאם ומגדלת את ילדיה בתוך חברה בעלת נורמות ברורות, הנו מסלול שלרוב הוא ידוע מראש, בטוח, מוכר ומקובל בחברה הפטריאכלית שלנו. אלא שה-lesbians late bloomers חשו בשלבים מסוימים בחייהן כי משהו בתוכן איננו ממומש, שמה שיש להן אינו תואם את רצונן ואינו מספק אותן. למרות שהן זכו מן החברה ל"נשואות" ולמשוב חיובי על הדרך שעשו, הרי שבתוכן פנימה המשוב היה אחר: משהו הדהה כ"לא בסדר".

רוב הנשים הללו, רובן בסביבות גיל ה-40, כאשר הגיעו לבשלות מסוימת הן החלו להעזי "לדבר עם עצמן", במטרה לגלות מהו אותו חלק בתוכן שמוסתר מעיניהן. הדיאלוג הזה תמיד מורכב ומסובך, במיוחד עבור אישה

הנשואה לגבר ואם לילדים. היא מבינה, אולי לראשונה, שהדבר קשור בזהותה האישית כאישה, בזהותה המינית והחברתית. היא חשה שאינה זקוקה עוד לגבר על מנת להרגיש אישה, ושאהבתה לאישה אחרת ממלאת אותה ומממשת את נשיותה. האינטימיות החדשה שהיא מוצאת בקשר עם האישה האחרת שונה מזו שהכירה בזוגיות עם גבר.

ההבדל בין ה-lesbians late bloomers ובין נשים רווקות בשנות ה-20 וה-30 לחייהן שחוו מערכות יחסים הטרוסקסואליות ואחריהן גילו שהן לסביות, הוא שכאן מדובר בבחירה שונה במסלול חיים. כל עוד מדובר באישה רווקה, האופן שבו תקים משפחה עדיין לא נקבע. ה-lesbians late bloomers למעשה כבר הקימו משפחה באופן הנורמטיבי, ועתה הן פונות למימוש של חיים לא נורמטיביים אחרים, כאשר בעצם הבחירה הזו מעורבים בן הזוג, ובמיוחד, הילדים. ברגע שהגיעו להכרה הזו, הן לא ידעו כיצד יוכלו להיחלץ מן המעגל שאליו נקלעו: הן חששו מהמחירים שאותם הן עלולות לשלם ולא היו בטוחות באשר לרווחים, חששו מדחייה מצד הבעל, הילדים ושאר המעגלים החברתיים, חששו מפגיעה כלכלית ומהמשך דיכוי עצמי, ולא היו בטוחות שהחיים האלטרנטיביים שיבחרו בהם אכן יספקו אותן יותר.

חלק מן הנשים שהכרתי התגרשו מבעליהן או נפרדו מהם, בעוד אחרות המשיכו לחיות עם הגבר באותו הבית ובמקביל לקיים מערכת יחסים עם אישה. היו שהסתירו את נטייתן ואת זהותן המינית, והיו שהעדיפו לספר על כך לעולם, ואפילו להילחם על מנת לשנות את פני הדברים בחברה הנורמטיבית. חלק מהן הצליח ליצור זוגיות חדשה, והיו כאלו שנשארו לבדן.

אני מברכת – בחודש הגאווה הזה ובכלל – את כל הנשים האמיצות שהעזו להביט פנימה ו"לשוחח עם עצמן", את כל אלו שהצליחו להתקרב עוד יותר אל האמת הפנימית שלהן, ולומר להן: יש לכן בהחלט במה להתגאות!

משולחן ההודעות של קל"ף

■ מתארגנת קבוצה לנשים דתיות, מסורתיות ובעלות זיקה לדת. למעונינות, נא לפנות בכתב לת.ד. 22779 תל אביב, עבור דולפינה.

■ מתארגנת קבוצת לסביות בוגרות להכנת יום עיון בנושא גילנות (AGEISM) בקרב הקהילה הלטבית. הקבוצה מתארגנת באופן עצמאי ולא במסגרת קל"ף. לפרטים: dorot2003@yahoo.com, או בכתב לת.ד. 22779 ת"א, עבור גילנות.

■ ילדים פוגשים ילדים. מתארגנת קבוצת ילדים (והורות) בגילאי 13-5 למפגשים ופעילויות, בדגש על הילדים. טיולים, משחקים, פיקניקים ועוד הפתעות בהמשך. לפרטים, צרו קשר עם רותי. 054-887737

■ **דרושה אישה!!!** אם את סקרנית וביקורתית, פמיניסטית בעלת רקע בכלכלה ודום חם, לך אנו זקוקות! כל"ף מחפשת מתנדבת לייכוח הנושא הכלכלי - פוליטי, לקראת הכנס הפמיניסטי הבא.

■ **דרושה עוד אישה!!!** אם את אחת מהחברות ויש לך זמן ולהט (כן, כן), לך אנו זקוקות! כל"ף מחפשת מתנדבת לייכוח עניינים הקשורים ללסביות חד הוריות.

■ **דרושות הרבה נשים!!!** אם פעילות ציבורית מתאימה לך והעניין הפמיניסטי-לסבי חשוב לך, לך אנו זקוקות!!! כל"ף זקוקה למתנדבות בתחומי פעילות נוספים.

■ לרגל המצב הכלכלי הקשה: כל"ף מודיעה על פתיחת לוח תעסוקה. אם את מעסיקה שמעונינת להעסיק עובדות מהקהילה, או עובדת שמחפשת עבודה בכל תחום - את מוזמנת לפרסם הודעה דרך כל"ף. claf@gay.org.il או 03-7398816

■ רוצה להתחלף בדירות לפעמים (סופי שבוע וכד')? דירתי המדליקה בת"א תמורת דירתך בטבע/בשקט 058-801157

■ להשכרה/מכירה דירת 2.5 חד' ברמת גן, שקטה, מטבח חדש. טל' 053-613551

חברה מארון אחר

■ בת 51 מחפשת אישה אוהבת, לא מעשנת, מאזור תל אביב - רמת גן, לקשר רציני. 052-258464

■ אישה עם רוח רומנטית מאזור באר שבע מחפשת את ה-מישהי מעל גיל 50, לא מעשנת, ושיש לה חיים משלה, לקשר משמח ויציב. 054-273299

■ אישה בת 50, ספורטיבית, נראית טוב, אוהבת את החיים, רוצה להכיר אישה עם המון הומור והמון שמחת חיים. 054-899095

■ בת 30+ עם ראש פתוח, נאה ושתי רגליים על הקרקע, מעונינת בדומה לקשר יציב ונעים מאזור הצפון והמרכז. 058-408747

■ אישה נשית באמצע שנות ה-60 לחייה, אמנית, מצחיקה, מושכת ואוהבת חיות, מחפשת אישה מעל גיל 50, לא מעשנת, לקשר רציני. 09-8337494 או igi40@netvision.net.il

■ מחפשת אישה בשלה ותרבותית בין הגילאים 45-60 לקשר רציני. thorhei@zahav.net.il

■ בת 50 מעונינת בקשר רציני עם אינטליגנטית רגישה ואיכותית. 067-576574

■ בת 27, יחסית חדשה בקהילה, מחפשת אהבה מרגשת עם אישה שידעת מה היא רוצה. 052-957752

■ בת 21, ספורטאית, מעונינת להכיר בחורה בגיל 21-23, שתהיה נשית עם חוש הומור וראש פתוח מאזור גוש דן. 053-726694

■ בת 30+, מלאת אנרגיה ושמחת חיים, מחפשת להקים בית ומשפחה עם אישה רצינית שידעת מה היא רוצה. 054-611512

■ גיי בן 33 רזה ונאה מעוניין להכיר לסבית או דו מינית לצורך כיסוי הדדי וחברות טובה, ובהמשך אפשרות להורות משותפת. 051-638163

■ ביסקסואלית מחוץ לארון, בת 44 באופן ביולוגי ובת ארבע וחצי לנצח באופן רוחני, אנרכיסטית, רומנטית, אמנית, פעילה במליון דברים - מחפשת מישהי צעירה שאוהבת חתולים ואוכל טוב, עם געגונות בנשמה ובלי סיגירות. טל' 03-6883421

נדאי לדעת

ארגונים, עזרה וסיוע:

■ קל"ף - קהילה לסבית פמיניסטית. שד' יד לבנים 22, מקלט ציבורי 842 ת"א. טל': 03-7398816; פקס: 03-7399077; דוא"ל: Claf@gay.org.il; אתר: www.gay.org.il/claf

■ אגודת ההומואים, הלטביות, הביסקסואלים והטרנסג'נדרס בישראל - רח' נחלת בנימין 10, ת"א. טל': 03-5167234; פקס: 03-5167724; דוא"ל: sppr@012.net.il

■ הבית הפתוח למען הקהילה ההומו-לסבית בירושלים ולמען סובלנות חברתית - מדרחוב בן יהודה 7, קומה ג'. טל': 02-6253191; פקס: 02-6253192; דוא"ל: joh@gay.org.il; אתר: www.gay.org.il/joh

■ הפורום החיפאי לקהילה ההומו-לסבית, טרנס ובי - רח' הלל 47, הדר, חיפה. טל': 04-8530348; פקס: 04-8536201; דוא"ל: forumhaifa@hotmail.co.il; אתר: www.gay.org.il/haifa

■ סניף האגודה בבאר שבע - רח' הפלמ"ח 82 פינת הרצל, קומה שנייה, באר שבע. 08-6654325; דוא"ל: aguda_bs@yahoo.com; אתר: www.geocities.com/negev_aguda/index.html

■ נאים בגליל - סניף האגודה בגליל העליון. הירדן 11, קומה ג', קריית שמונה. טל': 04-6950690

■ הסניף האילתי של אגודת ההומואים הלטביות הבי והטרנס בישראל. טל': 08-6374704

■ האגודה לזכויות האזרח - רח' ביאליק 12 ת"א, 63324. עו"ד הדס תגרי: 03-5254162; עו"ד דן יקיר, בירושלים: 02-6521218

■ הקו הלבן לנשים - קו אנונימי ודיסקרטי לתמיכה והכוונה. ימ"ד 03-7325580. 9:30-23:30

■ אשה לאשה - הלל 47, חיפה. טל': 04-8530159 (ארגון פמיניסטי)

■ קול האשה - בן-יהודה 5, י"ם טל': 02-6222591 (ארגון פמיניסטי)

■ מרכז סיוע לנגועות תקפה מינית: טל' 1202 24 שעות ביממה.

■ בית דרוו - בית לנוער הומו-לסבי טראנסג'נדר וביסקסואלי. 03-5164621; 03-5162071

טובת הילד

יש 237 כלה?

סדנה עם הפסיכולוג
דן פרידנלדר
תקיים במועדים
הבאים: 10.7, 19.6
בשעות: 20:30-22:30

נושאים מרכזיים:

האם להיות מאושר זה להיות כמו כולם?
מה אומרת הפסיכולוגיה על "טובת הילד"?
מהו המושג "הורות טובה דיה"?

סוגיות המעסיקות
המשתתפות/ים

לפרטים נוספים ולהרשמה
לאחד המועדים:

058-588875
03-5271282

משפחה גאה

ע"ד
ליזוי ותמיכה בתהליך הקמת המשפחה

דרושה מפיקה מנוסה. התפקיד כולל שיווק ומכירות
נא לפנות לעיב 051-512840

לעיתון **פנדורה**
עיתון לסבי

מיכל עצמית (M.S.W)

מטפלת פרטנית זוגית ומשפחתית

בעלת ניסיון רב בטיפול בבעיות

זהות מינית ונטייה מינית בפרט ובזוג

טלפון: 067-231119 ; 03-7519354

מסאו' שוודי הוליסטי
ואיון אנרגטי.
רקפת בר-קמה,
מטפלת מוסמכת
10% הנחה לחברות קל"ף
03-5221728
051-896119

איתן
מספר אותך
בגאווה!
נשים וגברים
058-425248

הבית הפתוח
וקל"ף
מזמינות
אתכן
לעלות
לירושלים

מצעד הגאווה 13.6 בירושלים 2003

"לא ממוסחר, אנושי ומגוון, גאה ושונה מכל אירוע גאווה אחר"

12:00 < התכנסות בכיכר ספרא

13:00 < המצעד: כיכר ספרא < רחוב יפו < שלמה המלך < אגרון < גן העצמאות

14:00 < הפנינג בגן העצמאות

18:30 < קבלת שבת גאווה בבית הפתוח

<כפוף לשוניים

www.tapuz.co.il/pride תפוז (H) TAPUZ

pride@joh.gay.org.il 02-6253191 Open House Jerusalem הבית הפתוח البيت المفتوح